

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. EVFOLYAM, 67. SZÁM

ARA 50 FILLÉR

SZOMBAT, 1954 MARCHIUS 20.

Mai számból:

Ünnepi pártaktíva ülése a Magyar Tanácsköztársaság magalakulása-nak 35. évfordulója alkalmából (2. oldal) — Hozzászólás a módosított szervezeti szabályzat tervezetéről (2. oldal) — A Hajdúsági Gyógyszertár 115.2 százalékra teljesítette februári tervét (3. oldal) — Fialatok a kongresszusi munkaverseny sikeréért (3. oldal) — Két évforduló (3. oldal)

A földművesszövetkezetek III. megyei küldöttgyűlése

A földművesszövetkezetek létrejötté óta harmadszor ül össze ma a megyei küldöttgyűlés. Két-száz legkiválóbb szövetkezeti tag hozza el a községek dolgozóinak üzenetét, javaslatát, bírálatát. A párt- és a kormányhatározatok megismerésük, hogy a földművesszövetkezeteknek is hozzá kell járulniuk a dolgozó parasztság termelési kedvének növeléséhez és ezzel minden dolgozó életszínvonalának emeléséhez, a falu áruellátásának további javításához.

A falu és város közötti gazdasági kapcsolat kiépítésében, a munkás-paraszt szövetség szilárdításában, a dolgozó parasztság nevelésében nélkülözhetetlen lényeges a földművesszövetkezet. A munka megjavításának érdekében határozta el a SZOVOSZ igazgatósága, hogy 1954 első negyedévében valamennyi földművesszövetkezetnél tartsanak meg a tag- és küldöttgyűléseket, ezt követően pedig a járási, megyei és országos küldöttgyűléseket.

A megyei küldöttgyűlés is a földművesszövetkezetek hatalmas méretű fejlődéséről ad számot. Megmutatja többek között azt is, hogyan emelkedett a községek lakóinak jóléte, hogyan nőttek igényei. Szükséges, hogy a megnevelkedett igényeket maradéktalanul kielégítsék a földművesszövetkezetek.

1951. — a II. küldöttgyűlés óta a szövetkezeti boltok forgalma kétszeresére emelkedett, ezen belül a vegyes iparcikkek forgalma pedig csaknem háromszorosára. A földművesszövetkezetek Hajdú-Bihar megyében mintegy 100 ezer tagot tömörítenek soraikban.

A községekben létesített szakszervezetekben mindent meg lehet kapni, nem kell a dolgozóknak a városokba járniuk. A bal-mazujvárosi, a komádi textilszakszervezetek mind áruválaszték, mind rend és tisztaság tekintetében felveszik a versenyt a városi üzletekkel. A boltlátszólatok és szakszervezetek egész sorát korszerűsítettük, minnek eredményeképpen a lakosság igényeit egyre jobban ki tudjuk elégíteni.

Hasonló fejlődés tapasztalható közéleti területén is. Egyre inkább felszámoljuk az italtoltok korszerűtlenségét, vendéglők, éttermek, cukrászdák létesítésével segítjük elő a társadalmi életet és bővítjük a falu lakosainak szórakozási lehetőségeit.

Figyelemre méltó eredményeket ért el a földművesszövetkezetek a parasztság termelési kedvének felvívására terén is. A budapesti és debreceni piaci elárúsító helyekkel hozzájárulnak a városi dolgozók ellátásához és megkönnyítik a városi el-látószervek munkáját.

Komoly szerepük van a földművesszövetkezeteknek abban is, hogy idejében eljutnak a mezőgazdasági termelést fokozó termékek a dolgozó parasztsághoz. Nagy mennyiségben hoznak forgalomba műtrágyát, növényvédőszerket. Csupán rézglicinből 1264 mázsa jutott le a termelők számára a földművesszövetkezeteken keresztül a megye szőlő- és gyümölcstermelő helyeire.

Harcolniuk a földművesszövetkezetek az áruellátás terén tapasztalt hibák ellen is. A sárrétudvari földművesszövetkezet Karcagon kutatott fel húsz felesleges ekét, elszállította a községbe, ahol napok alatt mindent megvásárolták a dolgozó parasz-tok.

A munka további megjavítása szempontjából nagy jelentősé-gűek a megtartott taggyűlések és küldöttgyűlések, amelyeken a szövetkezeti tagok döntő többsé-gre megjelent. E gyűléseken bá-ran feltárták a földművesszövetkezet munkájában még megtalálható hibákat. A nádudvari küldöttgyűlésen a szövetkezeti tagok bírálták a megyei szövet-ség és a járási szövetség munká-ját. Kérték, hogy a szövetség-gek dolgozói, vezetői sokkal több segítséget adjanak a helyi szövetkezeti vezetők munkájához.

A dolgozó emberről való foko-zott gondoskodásban nagy sze-repe van a földművesszövetke-zeti mozgalomnak. 1953. negyedik negyedéve bebizonyította, hogy ha több figyelmet fordítunk a dolgozó parasztság szükségletei-nek kielégítésére, ha kérjük a véleményüket, akkor a szövetkezet iránti érdeklődésük növekszik, magukénak érzik a föld-művesszövetkezetet és részt kér-nek munkájából.

A kormányprogram előtti időkben sok hibát követünk el, lazult a dolgozók és a földmü-vesszövetkezetek közötti kapcsola-t, mert sok esetben meghallga-tásuk nélkül döntöttünk a szövetkezeteket érintő ügyekben. A szövetkezeti demokrácia ilyen és hasonló megsértését nagyrészt kiküszöböltük, aminek eredmé-nyeképpen a tagsággal a kapcsola-t megjavult. A dolgozó parasz-tok megindultak a földművesszövetkezetek felé. 1953. negyedik negyedében 8128-al szaporod-t a tagok száma a megyében. Növekedett anyagi érdekelt-ségük is; a fenti idő alatt 628.000 forint részlegy hátralékot fizet-tek be.

A közeljövőben még inkább fokozzuk a szövetkezeti tagokról való gondoskodást úgy, hogy nemcsak a részlegyek arányában kapnak visszatérítést, hanem az értékesített terményfeleslegék után és visszatérítést adunk a vá-sárolt iparcikkek után is. Ebben az évben hálózatfejlesztési ter-vünkön felül 40 új boltgéséget létesítünk, ebből húszat már megnyitottunk.

A dolgozó parasztság munká-jának megkönnyítése céljából a megye területén 34 községben létesítünk tüzelő- és építőanyag telepet, ezel nagymértékben elő-segítjük a lakóházépítést.

A megyei küldöttgyűlésen te-hát van miről beszámolnunk. Munkánk akkor lesz azonban igazán eredményes, ha a párt-és kormányhatározatok szellemében hasznosítjuk az eddigi tapaszta-latokat és a további feladatokat jól határozzuk meg, hogy újabb sikereket érjünk el a szövetkeze-tök további fejlődésében, a dolgozókról való fokozott gondosko-dásban.

Szabics Istvánné,
a Hajdú-Bihar megyei Szövetkezetek Szövetsége titkára.

A DISZ Megyebizottság felhívása a mezőgazdaságban dolgozó ifjúsághoz

A párt Központi Vezetősége és a minisztertanács közös határozata a mezőgazdaság fejlesztéséről döntő feladatként jelölte meg a kenyérgabona terméshozamának növelését. Ahhoz, hogy ezt a célkitűzést valóra válthassuk legsürgősebb feladatunkat képezi a tavaszibúza-nak az elvetése. A tavaszibúzában az elvetése egyetlen napos késedelmet sem szenvedhet. Az idő sürget, azonnal teljes erővel neki kell látnia tavaszi vetésnek.

- A tavaszibúza bő terméshozamának eléréséhez szükséges:

 1. Idejében, legkésőbb 5 nap alatt földbekerülni a vetőmag.
 2. Fontos, hogy a mag olyan ősz szántásba kerüljön, amit előzőleg megfelelően előkészítettek.
 3. Megfelelően megtisztított és csávázott vetőmagot vessünk.
 4. Minél több tavaszibúzázt keresztorsónal vessünk el, mert így nagyobb terméseredményre van kilátás.

Megyénkben 12.000 kh tavaszibúzázt kell elvetni. Ebből eddig 4000 holdat vetettek el. A DISZ-szervezetek feladata a gépalomásokon, termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban, hogy a kifizetéses ifjúsági brigádokat, melyek, ha szükséges éjjel-nappal végezzék a vetést. Harcoljanak a gépek jó kihasználásáért

- TRAKTORISTA FIATALOK!
- Önként vállaljátok az éjszakai vetést, szereljétek gépeitekre megfelelő világító-ampákat.
- TERMELŐSZÖVETKEZETEK, ÁLLAMI GAZDASÁGOK FIATALJAI!
- Előre ki kell hordani a földek szélére a vetőmagot, biztosítani kell a fogatok zavartalan közlekedését.
- EGYENILEG GAZDÁLKODÓ FIATALOK!
- Szülétekkkel együtt azonnal kezdjétek hozzá a tavaszibúza elvetéséhez és másokat is erre biztassatok.
- A korai vetés bő aratást fog eredményezni.
- DISZ-ISTAK, FIATALOK!
- Népünk kenyéréért folyik most a harc a földeken!
- Fáradságot nem kimélve törjétek előre, rohamcsapat módjára a több és jobb termésért.

DISZ MEGYEBIZOTTSÁG.

★ ELŐRE A KONGRESSZUSI VERSENY SIKERÉRT! ★

Befejezte első negyedévi készáru tervét az Orvosi Műszergyár

A két hónap óta folyó kongresszusi verseny eredményeként pénteken szép siker született Debrecen egyik legjelentősebb exportra termelő üzemében, az Orvosi Műszergyárban. A gyár 11 nappal a határidő előtt március 19-én délelőtt 10 óra 50 perckor befejezte első negyedévi készáru tervét. Mától kezdve minden műhely és műhelyrész már a második negyedévi terv teljesítéséért küzd, hogy egyre több és jobb minőségű orvosi műszerrel szolgáljon népgazdaságunknak.

Ujiráz már a cukorrépa vetését is befejezte

Lapzártakor jelentik: Ujiráz község a tavaszibúza vetésével egyidőben teljesítette 30 hold tavaszirépa és 90 hold cukorrépa vetéstervét.

A darvasi állami gazdaság teljesítette felajánlásának nagyrészét

A darvasi állami gazdaság dolgozói és vezetői vigyáznak arra, nehogy elveszítsék a gazdaság jó hírét, amit eddig sikerült megőrizni. Vállalást tettek a párt-kongresszus tiszteletére, hogy amint az idő és a talaj arra alkalmas lesz, azonnal megkezdik a szántást és a vetést. Vállalták március 20-ra a borsó és a takarmányrépa elvetését, március 25-re pedig a cukorrépa vetését. Vállalásuknak nagyobb részét már teljesítették is. Elvetették 100 hold borsót, tegnap befejezték a 40 hold takarmányrépa vetését, ma megkezdik a cukorrépa vetését és úgy szervezik meg a munkát, hogy három nap alatt, tehát a vállalt határidő előtt két nappal befejezzék a 160 hold cukorrépa vetését is. A dolgozók kö-

zött többen akadtak olyanok, mint Angyal József és társa, akik a borsó vetésében napi 180 százalékos teljesítményt értek el, Bardi Károly és társa Zsila Sándor, akik 175 százalékos napi teljesítményt értek el a vetési munkákban.

A tehenészetben is szorgalmasan dolgoznak, hogy kongresszusi vállalásukat teljesíthessék. A tehenészet dolgozói azt vállalták, hogy a kongresszus napjait, április 18-ig, két literrel emelik az istállóátlagot. Vállalásukat előreláthatólag túl is tudják teljesíteni, mert már eddig is 1.8 literrel emelték az istállóátlagot. Kiss Károly és Nagy Károly fejőstenészek pedig 2.1, illetve 2.2 literrel növelték a rájuk bízott tehenek istállóátlagát. Sok más traktoros is.

A debreceni gépállomás versenye

A debreceni gépállomás Bil-ling János traktoros brigádja és a nagyhegyesi Kossuth termelőszövetkezet növénytermesztő brigádja versenyszereződést kötöttek egymással. Vállalták, hogy a munkát közösen megbeszéljük, elkészítjük a menctervet, amelyben feltüntetjük, hogy me-

lyik növénynek mikor van szükség gépi munkára.

A traktoros brigád megígérte, hogy kifogástalan minőségű munkát végez és tavaszi tervét 125 százalékra teljesíti. Ez alatt az idő alatt 340 kiló üzemanyagot takarít meg. A termelőszövetkezet a traktorosok számára kifogástalan

brigádszállást biztosít és napon-ta egyszer meleg étellel ellátja őket.

A versenyszereződésben azt is feltüntették, hogy a jó együttműködés folytán milyen növényfeleségből mennyivel termelnek többet, mint amennyit a termelőszövetkezet tervbe vett.

Pintye András

Ünnepi pártaktívai ülés a Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 35. évfordulója alkalmából

A Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 35. évfordulója alkalmából a Magyar Dolgozók Pártja budapesti bizottsága pénteken este ünnepi pártaktívai ülést tartott a MEDOSZ „Móricz Zsigmond” kultúrotthonában.

Az ünnepi pártaktívai ülés elnökségében helyet foglalt Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, Földvári Rudolf, a Magyar Dolgozók Pártja politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság titkára, Bata István altábornagy, honvédelmi miniszter, a politikai bizottság póttagja, Csiksz Józsefné a budapesti pártbizottság titkára, Réti László, a Ma-

gyar Munkásmozgalmi Intézet igazgatója, Nyisztor György, a Magyar Tanácsköztársaság népbiztosa, Sallner József, Varga Gyula, Abelovszki József, a magyar munkásmozgalm régi harcosai, Kovács Antal, a DISZ budapesti bizottságának titkára, Apró Antalné, a XI. kerületi pártbizottság titkára, Komáromi Lajos, a Szocialista Munkás Hőse, Gazda Géza Kossuth-díjas üzemvezető, Ormai Árpádné Kossuth-díjas sztahanovista.

Földvári Rudolf, a budapesti pártbizottság első titkárának megnyitó szavai után Réti László, a Munkásmozgalmi Intézet igazgatója, mondott beszédet.

Réti László elvtárs beszéde

(Részletek)

— Harmincöt évvel ezelőtt, 1919 március 21-én Magyarországon létrejött a proletárium diktatúrája, kikiáltották a Magyar Tanácsköztársaságot.

— Európa ekkor a háború következtében és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására forradalmi erjedésben volt. Az első világháború befejeztével olyan helyzet állott elő a legtöbb európai országban, amelyben a munkások számára reális lehetőség volt a kizsákmányoló osztályok hatalmának megdöntése. Azonban a munkáosztály forradalmi harcát gátolta, akadályozta a jobboldali szociáldemokrácia, amely minden erejét a bomlásra, széteső kapitalista rend megmentésére törekedett. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom világot megmozdító, forradalmasító hatását ezek az árulók azonnal igyekeztek ellensúlyozni, hogy a bolsevizmust speciálisan orosz jelenségnek tüntették fel. Azt magyarázták, hogy Európában a bolsevizmusnak, a szovjet hatalomnak nincs talaja.

— Ilyen körülmények között a tanács hatalom létrejötte Magyarországon, Európában közepében egy olyan országban, amelynek nem volt közvetlen földrajzi kapcsolata Szovjetországgal, meggyőzően bizonyította a világ népei előtt a szovjet hatalom nemzetközi jelenségét, nemzetközi érvényességét. Európa és elsősorban a Magyarországgal határos országok népei lelkesedéssel fogadták a Magyar Tanácsköztársaság létrejöttét, az uralkodó osztályok és kormányok pedig megdöbbenéssel és rettegéssel vették tudomásul a szovjetek eszméjének gyors terjedését és újabb győzelmét.

A Magyar Tanácsköztársaság, Szovjetország első követője, segítette messze nyugatra kiterjeszteni a proletárfordalmat lángját. Ezért üdvözölte kitérő lelkesedéssel Lenin a Magyar Tanácsköztársaság létrejöttét, mint a szovjet hatalom eszméjének nagy erkölcsi győzelmét, ezért emelte ki annak jelentőségét, hogy a Magyar Tanácsköztársaság tanúsága szerint „az a mag, amelyet az orosz forradalom elvetett, kikélt Európában”.

A magyar kommunisták az 1919 március 21-ét megelőző néhány hónapban nagyüzemi munkát végeztek. Felelősségen októberi tanulságait és útmutatásait, lelkes és odaadó küzdelemben meghódították a munkásoknál többséget, a dolgozó parasztság és a frontról hazatérő katonák legjobb, legharcosabb tömegeit. Ezeket a hatalmas eredményeket a fiatal kommunisták magyarországi pártja azért érte el ilyen rövid idő alatt, mert valóban a magyar dolgozó nép érdekeit képviselte,

hibáinak is nagyrészt előidézője és okozója volt az a tény, hogy a magyar kommunisták akkor a pártépítés lenini elveit, a kollektív vezetést elvét semmibe véve, valon követtek Kun Bélának, a párt akkori vezetőjének útmutatásait, illetve túrték, hogy Kun gyakran a párt többi vezetőjének megkerülésével, azok tudta és hozzájárulása nélkül, diktatórikusan intézte a párt, majd a proletárdiktatúra ügyeit. Ennek a hibának rendkívüli súlyossága különösen akkor vált nyilvánvalóvá, amikor kiderült, hogy Kun trockista-bucharinista banda tagja volt és már 1918—19-ben nem Lenin és a bolsevikok, hanem Bucharin és Trockij útmutatásait követte.

A Magyar Tanácsköztársaság legfőbb jellegzetessége alapvető tanulsága számunkra nem hibáiban, hanem pozitívumaiban rejlik.

A hibák súlyosak voltak és feltétlenül tanulnunk kell és tanulunk is belőlük. De nem voltak jövethetetlenek és a Magyar Tanácsköztársaság, ha tovább fennállt volna, Szovjetország segítségével, Lenin tanácsainak, útmutatásainak felhasználásával ki tudta volna azokat küszöbölni.

A Tanácsköztársaság elbukását elsősorban és döntően nem saját hibái okozták, hanem a külső imperialista ellenség túlnyomó ereje.

A magyar proletárium diktatúrája — éppen úgy, mint hét évtizeddel előbb, a magyar szabadságharc — elszigetelődve, elszigeteltől körülvéve harcolt léleért, fennmaradásáért és egyedül maradvány el kellett bukni. Ma, győzelmeink biztosítéka szoros testvéri együttműködés a béke hatalmas táborával, a kommunizmust építő Szovjetunióval, a szocializmust építő országok népeivel. Az első nagy tanulság tehát a Magyar Tanácsköztársaság tapasztalataiból, hogy gondosan ápoljuk, fejlesszük és erősítsük szétszakíthatatlan testvéri közösségünket, a szocializmus táborának többi népeivel, mert ez további előrehaladásunk, szocialista építésünk biztos alapja, győzelmeink záloga.

Rendkívül sok tanulság levonására ad módot a Magyar Tanácsköztársaság agrárpolitikájának beható tanulmányozása. A felszabadulás után pártunk tanult a múlt hibáiból és az 1945-ös forradalmi földreformmal szilárd alapokra helyezte a munkásság és parasztság szövettségét. Az utóbbi években azonban ezen a téren hibákat követünk el az egyénileg dolgozó parasztság érdekeinek, szükségleteinek elhanyagolásával, a szövetkezetek erőltetett ütemű fejlesztésével. Mint más hibáinkat, ezeket is feltárták pártunk Központi Vezetősége 1953 júniusi és októberi határozatai és most rajta vagyunk, hogy kijavítsuk. Ebben is nagy segítséget nyújthat számunkra a Tanácsköztársaság tevékenységének elmélyült tanulmányozása.

A közelmúltban elkövetett hibáink egyik legfontosabb forrása az volt, hogy mereven, mechanikusan alkalmaztuk hazánk viszonyaira a Szovjetunió történelmi tapasztalatait. Lenin számítások rámutatott ennek helytelenségére és már 1919-ben nyomatékosan figyelmeztette a magyar kommunistákat arra, hogy „a magyar forradalom sajátos feltételei között hiba lenne a mai orosz taktikának minden részletében való pusztán utánzása”.

— Hármincöt évvel ezelőtt, 1919 március 21-én Magyarországon létrejött a proletárium diktatúrája, kikiáltották a Magyar Tanácsköztársaságot.

— Európa ekkor a háború következtében és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására forradalmi erjedésben volt. Az első világháború befejeztével olyan helyzet állott elő a legtöbb európai országban, amelyben a munkások számára reális lehetőség volt a kizsákmányoló osztályok hatalmának megdöntése. Azonban a munkáosztály forradalmi harcát gátolta, akadályozta a jobboldali szociáldemokrácia, amely minden erejét a bomlásra, széteső kapitalista rend megmentésére törekedett. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom világot megmozdító, forradalmasító hatását ezek az árulók azonnal igyekeztek ellensúlyozni, hogy a bolsevizmust speciálisan orosz jelenségnek tüntették fel. Azt magyarázták, hogy Európában a bolsevizmusnak, a szovjet hatalomnak nincs talaja.

— Ilyen körülmények között a tanács hatalom létrejötte Magyarországon, Európában közepében egy olyan országban, amelynek nem volt közvetlen földrajzi kapcsolata Szovjetországgal, meggyőzően bizonyította a világ népei előtt a szovjet hatalom nemzetközi jelenségét, nemzetközi érvényességét. Európa és elsősorban a Magyarországgal határos országok népei lelkesedéssel fogadták a Magyar Tanácsköztársaság létrejöttét, az uralkodó osztályok és kormányok pedig megdöbbenéssel és rettegéssel vették tudomásul a szovjetek eszméjének gyors terjedését és újabb győzelmét.

A Magyar Tanácsköztársaság, Szovjetország első követője, segítette messze nyugatra kiterjeszteni a proletárfordalmat lángját. Ezért üdvözölte kitérő lelkesedéssel Lenin a Magyar Tanácsköztársaság létrejöttét, mint a szovjet hatalom eszméjének nagy erkölcsi győzelmét, ezért emelte ki annak jelentőségét, hogy a Magyar Tanácsköztársaság tanúsága szerint „az a mag, amelyet az orosz forradalom elvetett, kikélt Európában”.

A magyar kommunisták az 1919 március 21-ét megelőző néhány hónapban nagyüzemi munkát végeztek. Felelősségen októberi tanulságait és útmutatásait, lelkes és odaadó küzdelemben meghódították a munkásoknál többséget, a dolgozó parasztság és a frontról hazatérő katonák legjobb, legharcosabb tömegeit. Ezeket a hatalmas eredményeket a fiatal kommunisták magyarországi pártja azért érte el ilyen rövid idő alatt, mert valóban a magyar dolgozó nép érdekeit képviselte,

A Magyar Tanácsköztársaság tanulságai elsősorban arra tanítanak tehát bennünket, hogy minden erőnkkel harcoljunk a párt helyes marxista-leninista vonaláért, a dogmatizmus és az ellenséges ideológiai befolyások ellen. Az élő, alkotó marxizmus elsajátítása és alkalmazása lehetővé teszi számunkra a Magyar Tanácsköztársaság sokoldalú hasznos tapasztalatainak értékesítését, hibái, tévedései megismétlésének elkerülését.

Hármincöt évvel ezelőtt a magyar proletárium hősi hatalma csak rövid ideig állott fenn. De az egyszer megízelt szabadságot többé nem lehetett elfelejteni, nem lehetett kitérőlni a munkáosztály emlékezetéből. A véres fasiszta elnyomás szörnyű toz-

dása idején, a negyedszázados ellenforradalmi rendszer egész fennállása alatt a magyar munkásságot, dolgozó népünket erősítette harcaiban az a tudat, hogy a harc nem volt hiábavaló. Tudták, igaza volt Leninnek, amikor rendíthetetlen biztonnággal hirdette a magyar proletárium hatalmáról, hogy „az első után, mely megbukott, következik a győzelmes második”.

Győzelmes második proletárdiktatúránk kegyelettel hajítja meg az elismerés zászlaját nagyüzér elődje, a dicsőséges Magyar Tanácsköztársaság emléke előtt.

Réti László beszéde után felhangzottak az Internacionálé hangjai, majd bemutatották a „Dicsőséges Tanácsköztársaság” című dokumentum filmet.

Emlékünnepély Debrecenben

A Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 35. évfordulóján pénteken este Debrecenben emlékünnepélyt tartottak. A szépen felszított Béke filmszínházban gyűltek össze a párt, állami és tömegszervezeti funkcionáriusok. A díszemelőnyen Rákosi elvtárs szavai: „A Magyar Tanácsköztársaság szerves része, folytatása volt a magyar szabadságharcnak és forradalomnak”. A díszelőnyében foglaltak helyet többek között Fiú Gábor, a városi pártbizottság titkára, Tatár Kiss Lajos, a hajdú-

bírhalmgyei tanács elnöke, Murvai András országgyűlési képviselő, Ba'ogh Endre, a városi tanács elnökének megnyitója után Rákosi Anna, a Szakszervezetek Országos Tanácsának titkára mondott ünnepi beszédet. Beszélt az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság nemzetközi jelentőségéről, munkájáról, eredményeiről, a kommunisták harcáról. Az emlékünnepély a Magyar Tanácsköztársaság hősi harcáról készült dokumentumfilm bemutatásával ért véget.

Párt és pártépítés

Hozzászólás a módosított szervezeti szabályzat tervezéséhez

Az alapszervezeti vezetőségválasztásról

Pártunk módosított szervezeti szabályzat tervezete igen nagy jelentőségű. Nagymértékben fokozza a párt harcoképességét, a párt létszámát, tovább mélyíti a pártdemokráciát.

A tervezet 35. pontjának utolsó bekezdése szerint az alapszervezet minden évben vezetőséget választ. Az a tény, hogy a pártvezetőségi tagok minden évben számot adnak a tagságnak az elvégzett munkáról, ösztönözze az elbírálást kifejlődésére.

Azonban az évenkénti újjaválasztás azt a veszélyt rejti magában, hogy a vezetőség tagjainak egy év alatt nem lesz elég idejük arra, hogy a párttagság

alaposan megismerje munkájukat, megbizonyítsák képességüket. Ezért kétvétenként kellene ezután is újjaválasztani az alapszervezeti vezetőségeket.

De ugyanebben a pontban kellene mondani azt, hogy ha a vezetőség tagjai nem megfelelően végzik a munkájukat, nem veszik figyelembe a párttagság véleményét, a felsőbb pártszervek határozatainak végrehajtását elhanyagolják, a párttagság bármikor visszahívhatja őket a vezetőségből.

Vágó Jánosné,
a debreceni j.b. agit. prop. titkára.

Négy perc — nagy idő

Nagykeréki felé személyvonat 17 óra 55 perckor indul a nyolcadik vágányról — harsogja ki tudja hanyadszor a debreceni nagyállomás hangszórója. Tehát még öt perc van az indulásig. Malmos János vasúti tiszt, az ügyeletes menesztő merészt gondol: miért ne indulhatna el hamarabb a vonat? A kijáratit jelző már áll, az a négy perc, ami még hátra van, nem számít. Kerékkig ügyis „behozta”. — Magasbalendül az indító tárcsa, sívát a gőz, a szerezvény megrándul, néhány másodperc és a vonat elindult az állomásról. Négy perc, el hamarabb a menetrendben jelzett időnél.

Malmos János elégedetten hőna alá csapta a tárcsát. Ugyet sem vetelt a korai indítás miatt méltatlankodó utasokra. S amikor azok nem hagyták annyiban a dolgot és utána mentek a forgalmi irodába, a csecserini bürokratákat megszégyenítő fontoskodásai tolt eléjük egy kimutatást.

— Látják, ide az van írva, hogy 17 óra 55-kor ment el a vonat, ha pedig ide van írva, akkor vitának nincs helye.

De úgy látszik mégis volt, mert közben előkerült a állomásfőnök és az ügyeletes tiszt, akik ószintén megmondották, hogy a vonatot négy perccel hamarabb indította el Malmos János. O azonban nem olyan fából van faragva, akik csak úgy egyszerűen meg lehet győzni.

— Kérem az én órárn szerint annyit volt az idő.

Ezzel választ sem várva otthagyták főnököt, ügyeletes tisztet, lemaradt utasokat, mindenkit s egy köztönésfőlet mormolva ement. Valószínűleg lejárt a szolgálata. Mit érdekelte őt, hogy Gyarmati Imre vasúti munkás, Lóki József diák és még sokan mások másnap reggelig várhatnak vonatra.

Az állomásfőnök mego'dásképpen a panaszkönyvet ajánlotta. Sovány vigasz. Helyesebb lenne, ha a debreceni állomáson betartának az indítási időt, még Malmos János menesztő is.

(P. I.)

Vessenek véget nyugaton a gyarmatosításnak

Newyork (TASZSZ). Tudósítók caracasi jelentése szerint március 16-án Argentína küldötte néhány latinamerikai ország küldötteinek támogatásával, határozati javasla-

A Hajdú

A Hajdúsági dolgozói egyöntetűen teljesítették febr. 12-én tartott kongresszusukat. Az extrakélt 528.057 forintos szembem 661.030 nomfeldolgozóban forintos vállalást teljesítették. A dolgozói saját hibáért tudtak eleget tenni de megfogadták, hogy a jövőben ehhez hasonlóan ne forduljon elő.

A püspök

A napokban sajtóközölte, hogy a püspök megelözve a megválasztást, már teljesítetett a káptalan választását. A káptalan megválasztott püspökkladányi egyéni paraszti teljesítésével akarulni ahhoz, hogy bőséges legyen a kenyér. Ezért váltakozóan az összes élő tavaszibúza

Fiatalok

Napról-napra szökevényesek kongresszusai. A Magyar disztáinak vásárhoz ismét újat találjanak csatlakoztak. A dohánygyári vállalkozások brigádokat szerveznek, csökkenti a szökevényesek fordítanak alkosságra, az edző több ifjúmunkás sztahanovista iskolatitkárságok győelő-brigádokat.

1894. II

Háttérben volt meg Kossuth „nemzetmentő tály” által eszük bakított magyar hadította bilincselőstítta azokat a méket, amelyeket át amnyi rérdó magyar nép sikt suth Lajos a egyik legnagyobb rében nem az egy eszmét, a függetlenségét gloriálkja a

Még életben volt őt, amikor a tízeze lángalobban. Hiba próbálták kedésekkel oltoa. Bécsen lakaj magyar kormány magasra csaptak, népmilliók szüvél. József a „garallé hase tudta Kossuth eszjámai a debrecen lomban hozott tészatot, melyért utlott Kossuthól reznit, hogy a hű országának nem e gyász külső kifetés megrendezteteket a katonas őrizte, nehogy felzenek ki a gyász bősüzt nép harag egyetemi ifjúság vateréje meghit szándékot: a gyűfezetek ki külső fájdalmat Budape országban. A ten vállalta magára. volt, mert Kossuth pest diszpolgárat ebbe Ferenc József

A Hajdúsági Gyógyszergyár 115.2 százalékra teljesítette februári tervét

A Hajdúsági Gyógyszergyár dolgozói egyöntetű lelkesedéssel teljesítették február hónapra vállalt kongresszusi felajánlásukat. Az extrakciós üzem dolgozói 528.057 forintos vállalással szomban 661.030 forintra, a finomfeldolgozóban pedig a 95.079 forintos vállalást 119.981 forintra teljesítették. A fermentáló dolgozói saját hibájukon kívül nem tudtak eleget tenni ígéretüknek, de megfogadták, hogy márciusban behozzák a lemaradásukat.

A kongresszusi vállalások teljesítésén kívül becsülettel eleget tettek a február havi tervüknek is. A készáru tervet 118.3 százalékra, a teljes tervet pedig 115.2 százalékra teljesítették. Ehhez nagyban hozzájárul az extrakciós üzemrészt dolgozóinak jó munkája is, a 85 százalékos ki-termelési százalékot 86.26 százalékra, a finomfeldolgozóban a 99 százalékos kitermelési száza-lékot 99.26 százalékra teljesítet-

ték. A terv teljesítésében első helyen szerepelt a Dimitrov brigád 451, a Kosevoj brigád 420, a Kirov brigád pedig 372 ponttal. A legutóbbi termelési értekez-leten az üzem dolgozói megfo-gadták, hogy március havi ter-vüket is 112 százalékra teljesítik. Eppen olyan eredményes munkát akarnak végezni ebben az évben is, mint az 1953-as év-ben és hosszú ideig meg akarják tartani eredményük zálogául ka-pott versenyzászlót.

Nyitott szemmel

Kellemetlen meglepetés

Milyen tekervényes, kacskaringós is tud lenni egy társaitól eltévedt, ártatlannak tűnő kis vasszeg útja. A munkás, aki dobozokba rakta mindöjüket a gyárban, búcsúzóul valószínűleg így szól:

— No, induljatok, menjetek tovább gyorsan, szolgáljátok az embert becsülettel!

Ez eddig rendben is van. A galiba azonban ott kezdődött, hogy kikerülve az élet forgatagába, nem mindig tudja ehhez az arany szabályhoz tartani magát a szeg. Gondatlan gazdája révén egy megyei malom sötét zugában még a lisztbe is belekeveredett. Jócskán pihenthetett volna az új környezetben, de a liszt tovább indult, hogy kenyér legyen belőle. Pontosan a Hajdú-Bihar megyei Sütő és Tésztaipari Vállalat 4-es számú Rákóczi-utcai üzemébe.

Höszünk a szak egyik vékony repedésén kipillantva megdöbbenve látta, hogy ebben az üzemrészben még szitát is tart a gondosság az esetleges kellemetlenségek elkerülésére. No, — ezzel fognak engem is kiemelni — gondolta keservesen. Aztán kezdődhet megint a diestelen pálya, újra üthetnek, verhetnek. Még káromkodhatnak is hozzá, ha a lábam esetleg elgörbül a nagy erőlködésben.

De csodák csodája ez a bal-sejtem mégsem következett be. A sürgő-forgó emberek

kézbe sem vették a szitát (elvégre minék is az), ment minden a legszerencsésebben. A szeg a dagasztógépbe került, onnan az asztalra, mérlegre, végül egy hatalmas nagy kemencébe. A sötét falak között szörnyű melegség tombolt, forró sodott, gőzölt minden körülötte. De még ezt is kiheverte, Elegáns, fényes izletben ébredt fel, amint éppen a kenyéripár minőségi munkájában bízza megvásárolták mindket-tőjüket (mármint a kenyeret és szegét).

Ó, jaj, itt kezdődött azonban az igazi kálvária. Précz Imre textilnagykereskedelmi dolgozó otthonába került, ahol hamarosan egy piros pufókarcú kis gyerkőc nézett vele farkas-szemet. A kisfiú korántsem sejtette, milyen veszély lesze-szik rá, az anyjától kapott friss, illatos kenyérszeletben. A szeg ordítani, kiáltani szeretett volna ijedében. Várt, várt, vacogva, remegve. Aztán egy furcsa recsenés, éles fog harapott hideg vastestébe és... és... — undorodva messze köpte a padlóra...

Eddig a történet. De mi lett volna, ha mindez másképpen történik. Mit szólnak ehhez a kellemetlen meglepetéshez elő-idezők a legilletékesebbek?! Szeretik-e ők is a friss kenyérben a vasszegeket, amellyel mostanában oly gyakran „meg-tréfalják” a gyanulán, mit sem sejtő embereket?! K. T.

A püspökladányi járásban halad legjobban a vetőmagcsere

A napokban számoltunk be arról, hogy a püspökladányi járás, megelőzve a megye többi járásait, már teljesítette tavaszibúza vetéstervét. A tavaszibúza vetésé- azonban még nem fejezték be a püspökladányi járás tsz-ei és egyéni parasztjai. A vetés túl- teljesítésével akarnak hozzájárulni ahhoz, hogy az országnak bőséges legyen a kenyérelátása és jusson mindenkinek elegendő kenyér. Ezért vállalták, hogy el- vetik az összes rendelkezésükre álló tavaszibúza vetőmagot. Bi-

harnagybajom 10, Sárrétudvari 15 és Szerep 14 holddal vetett el több tavaszibúzát, mint amennyi a község tervében szerepelt. A vetőmagcsere a püspökladányi járás után a polgári járásban halad legjobban. Polgárnak 205 mázsa tavaszibúza vetőmagja volt cserére. A jó felvilágosi- munká eredménye, hogy már mind a 205 mázsát kicserélték. Ugyancsak kicserélték az ösz- szes tavaszibúza vetőmagot Gör- beházán, Tiszaröviden és Újtiko- son is. A vetőmagcserenél vi-

szont sokkal gyengébben halad a polgári járásban a fejtárgyázás. Nagyobb gondot kellene erre is fordítani a tanácsoknak, mert ha az öszeiket nem segítik fejtárgyával, sokkal kevesebb lesz a termés. Vegyünk példát a pol- gári járás dolgozó parasztjai és tsz tagjai, de a megye többi pa- rasztjai is a püspökladányi és a biharnagybajomi tsz-ekről, ame- lyek az őszibúza vetésüknek már több mint 70 százalékat fejtár- gyázták, a földesi tsz-ek pedig az összes őszibúza vetésüket.

Fiatalok a kongresszusi munkaverseny sikeréért

Napról-napra szélesedik az ifjúmunkások kongresszusi munkaversenye. A Gördülőcsepágy- gyár díszistánák versenyfelhí- vásáshoz ismét újabb üzemek fiat- aljai csatlakoztak.

A dohánygyári ifjúmunkások vállalták, hogy két új ifjúsági brigádot szerveznek, lényegesen csökkentik a selejtet, fokozott gondot fordítanak az anyagtake- rékosságra, az eddigénél sokkal több ifjúmunkás vesz részt a sztahanovista iskolán. Az ener- giatakarékosság érdekében fi- gyelő-brigádokat szerveznek és

szemléltető grafikonon ábrázol- ják az észlelt árapazarlások ál- tal okozott anyagi kár összegét. A fiatalok lelkesen küzdenek vállalásuk teljesítéséért: például az Ifi-brigád állagteljesítménye elérte a 132 százalékot, a Kos- suti ifibrigád pedig 128 százaléknál tart. Szép eredményt értek el az anyagtakarékoság terén is: a felajánlott 9085 forintos megtakarításból már közel 4000 forintot teljesítettek.

A debreceni Fűtőház ifjúmun- kásai vállalták, hogy márciusban terven felül elvégzik egy moz-

dony időszakos javítását. Az idősebb dolgozók segítséget nyuj- tanak ahhoz, hogy a fiatalok va- lóra válhassák fogadalmukat: Baranyai Gábor vesztínglakatos a fékek javításában, Sipos Lajos az öntési munkákban segít. Vass Károly géplakatos vállalta, hogy az ifibrigád tagjainak rendszeren átadja munkamódszerét.

A Sütőipari Vállalat díszistái észszerű lisztgazdálkodással, a selejt csökkentésével, 2 százalé- kos anyagmegtakarítást akarnak elérni. Teljesen megszüntetik az igazolatlan mulasztásokat.

Debrecenben közegészségügyi és járványügyi állomás létesül

Szovjet tapasztalatok alapján megkezdődik a közegészség- ügyi és járványügyi állomások kiépítése. Budapesten, Debrecen- ben és Miskolcon létesül először ilyen állomás. (MTI)

KÉT ÉVFORDULÓ

1894. III. 20.

Hatvan éve, március 20-án halt meg Kossuth Lajos, aki a „nemzetfenntartó történelmi osz- tály” által évszázadokon át gusz- bakötött magyar népet megszab- adította bilincseitől és megva- losította azokat a szabadságese- zmeket, amelyekért évszázadokon át annyi vérdíjat hozott a magyar nép sikertelenül. Kos- suth Lajos a nagy magyarok egyik legnagyobbja, akinek ne- vében nem az egyént, hanem egy eszmét, a függetlenségi gondolá- tot glorifikálja a magyar nép.

Még életben volt a nagy szá- mító, amikor a Kossuth-kultusz tüze lángolobban az országban. Hiába próbálták különféle intéz- kedésekkel oltogatni ezt a tüzet a Bécsen lakáj módra kiszolgáló magyar kormányok, a lángok magasra csaptak, mert a tűz a népmilliók szívében élt. Ferencz József a „gavallér uralkodó” so- hase tudta Kossuthnak megbö- csájtani a debreceni Nagytemp- lomban hozott trónfosztó határo- zatot, melyért úgy akart a ha- lott Kossuthtól is elégtételt sze- rezni, hogy a hivatalos Magyar- országnak nem engedte meg a gyász külső kifejezését és a teme- tés megrendezését. A középü- leteket a katonaság és rendőrség őrizte, nehogy feketé zászlót tűz- zenek ki a gyász jeléül, de a fel- bőszült nép haragja és az elszánt egyetemi ifjúság lendületes aka- ratereje meghiúsította ezt a szándékot: a gyászlobogók ezrei fejezték ki külsőleg is a nemzet fájdalmát Budapesten és az egész országban. A temetést a főváros vállalta magára. Erre jogcíme volt, mert Kossuth Lajost Buda- pest díszpolgárává választották, ebbe Ferencz József nem szólha-

tott bele. Hiába próbálták hiva- talos körök a nemzet gyászát magankeretek közé szorítani, nem sikerült.

Jellemző eset volt, hogy a kormány elrendelte a temetés napján, hogy az összes színházak éppúgy tartanak előadást, mint más napokon. A Nemzeti Szín- ház élén egy nyugalmazott kato- natiszt állott, mint kormánybiz- tos, megparancsolta a színészek- nek, hogy este játszani kell, mert aki ellenszegül, azonnal el- csapja. Várady Antal „Iska- riot” című darabja volt elő- adásra kitűzve. A lelkes egyete- mi ifjak a színház előcsarnoká- ban helyezkedtek el és minden bejövőt ezzel fogadták:

— „Uraságod talán idegen és nem tudja, hogy meghalt Kos- suth Lajos. Ezen a napon ma- gyar ember nem megy szórakoz- ni a színházba.”

Senki sem akadt, aki el- lenszegült volna. Mindenki sar- konfordult és eltávozott. Az elő- adás megkezdésekor egy terem- tett lélek sem volt a nézőtérén, csak az intendánsi páholyban terpeszkedett az ezredes-kor- mánybiztos, aki kiadta a paran- csot, hogy az előadást meg kell kezdeni. Alig gördült fel a fűg- göny, az ifjúság hatalmas töme- gei rontottak be az utcáról a né- zőtérre nagy lármával és azt kiáltották a színpadra:

— A nemzet legnagyobb fiát gyászolja, a magyar színészek- nek ma nem lehet játszani.

A lármára az összes szereplők betódultak a színpadra, mikor megtudták az ifjúság kívánását, kórusban kiáltották a feszesjű ezredes kormánybiztos felé:

— Igazuk van!
Elsőnek Bercsényi Béla, a hí-

res drámai művész kapta le fe- jéről parókáját és oda dobta az intendánsi páholyba. A követ- kező percben a függöny legör- dült. Hasonló módon gátolta meg az ifjúság az előadás megtar- tását az Operaházban is.

1944. III. 19.

Kossuth halálának

50. évfordulóján 1944 március 20-án gyászünnepekkel kés- zült megemlékezni az ország né- pe. Sajnos erre sem kerülhetett sor, mert előző napon, 19-én Hit- ler hordái özönlítették el az or- szágot. A teuton banditák ma- gyarországi szövetségesei utat nyitottak a baráti álarcot mutá- to ellenségnek, hogy megszáll- ják városainkat és falvainkat. Ez a másik fájdalmas emlékezős, mely eltölti a Kossuth-gyászal kapcsolatban a magyar embert.

Gyönyörű tavaszi napra éb- redt Debrecen népe. A kora reg- geli órákban munkába siető dol- gozók megdöbbenve figyelték az égboltot, melyen a repülőgépek száza szálltak a város felé. Hat óra után szálltak le az első raj- gépei a repülőtéren az ott tar- tózkodó magyar katonák nagy meglepetésére. A gépekből né- met ejtőernyős katonák szálltak ki és rögtön géppuskákat irányi- tottak az épület felé. Az ott lévő parancsnoknak sejtelve sem volt, mi célból keresték fel Deb- recen repülőterét, ezért fegyver nélkül odasietett a németekhez és kérdést intézett hozzájuk.

— Mint barátok jöttünk ide, ha azonban a legkisebb ellenál- lás lesz, azonnal lövöttek. Ez a parancsom — válaszolta a ger- mán horda vezetője.

Ekután perenként

3-4 gép ért földet s a fegyveres németek egy óra alatt mintegy nyolcszázán támadásra készen, szoronyt szegezve indultak a re- pülőteri épületek elfoglalására. A városban futótűzként terjedt el a német katonák megjelenése és példátlan izgalmat keltett. Nem telt el egy óra sem, a ho- rogerkesztes banditák már a város főútonalán hangosan, har- ci dalokat énekelve vonultak a Péterfia utca felé vezető lakta- nyához. Itt a helyőrséget kiszorí- tották és a maguk részére fog- lalták le. A délelőtti folyamán katonai vonatok és autók ontot- ták a további csapatokat, ame- lyek egy részét a környékbeli falvak megszállására irányitot- ták.

Az egész város megdermedve fogadta az eseményeket, kivéve a németek itt élő fasiszta bará- tait, akik boldog örömmel, kész- séggel fogadták és igazították út- ba őket „az ellendállásra elszánt kommunista érzelmű egyénel-” felkutatására. A németeknek erre nem is igen volt szükségük, mert a debreceni fasiszták és nyilasok aljas árulásukat már előbb elvégezték. A Gestapo debreceni parancsnokának már kezében volt a névsor azokról, akiket sürgősen el kellett tűn- tetni.

A következő éjszaka

a „fekete autó” egész reggelig száguldozott a városban és szed- te össze az áldozatokat. A bän- dita had mindenről és minden- kivil tudomással bírt. Csak ké- sőbb derült ki, hogy a németek nagy kémszervezete működött Debrecenben. A megszállás előtt pár hónappal 30 fiatal „túrista” érkezett a városba. A Széchenyi út 1. számú villát bérelték ki la- kásul. Itt volt a rádió leadójuk

és innét indultak el adatgyűjtés- re. Központjuk a német-magyar társaság és állandó nyelvtanfolyama helyiségében volt a Kos- suth utca elején lévő banképület második emeletén, melynek ab- lakából az emberek bosszúságára állandóan horogkeresztes zászló lengett. Ide jártak éjjel-nappal azok a magyaroknak álcázott hitvány egyének, akik egy szép napon „megmagyarosított” nevű- ket letették és a régi német hangzású nevüket vették vissza, tiltakozva minden kapcsolatt el- len, ami azelőtt Magyarorszá- hoz fűzte őket. Ezek és hasonló szellemű nyilasbarátaik dong- ták körül a német „turistákat”, akiknek kiszolgáltatták még a testvéreiket is.

Még egy jellemző eset a fájd- almas emlékezős idejéből. A debreceni egyetem egyik mő- ga ma is nyugaton tartózkodó, oda szökött jogi professzora Haen- del Vilmos dr 1943 nyarán „ta- nulmányúton” több hetet töltött Berlinben. Egy társaságban meg- ismerkedett Hitler vezérkari fő- nökével, Brauschits vezérrezede- sel, Mikor Haendel visszatért Debrecenbe német barát és nyi- las érzelmű társaságának elő- adást tartott németországi ki- rándulásáról s a többek között elmondta, hogy Brauschits-al be- szélgetett a magyarországi né- metellenes hangulatról. Haendel azt a kérdést intézte a német vezérkar főnökéhez: Ha arra ke- rülne sor, hogy Magyarországot meg kellene szállni katonailag, mennyi időt venne ez igénybe?

— Ha nem lesznek idővelőbe- szédek, akkor elég nekiünk erre 24 óra.
És igaza volt. A németimádó magyar fasiszták, Kossuth Lajos halálának 50. évfordulója nap- ján fájdalmas gyászba, vérbe és könnyözömbbe borították Magyar- országot.
B. S.

